

Fair trade Kleding in Zeist voorjaar 2018

Mens en milieuvriendelijk, gegarandeerd fair trade.

Bij Men at Work kun je op dit moment gegarandeerde Fair Trade kledingmerken kopen:

<i>Merk</i>	<i>Winkel</i>	<i>Soort kleding</i>
<i>Kings of Indigo, KOI</i>	<i>Men at Work</i>	<i>Spijkerbroek</i>
<i>Nudie jeans&co</i>	<i>Men at Work</i>	<i>Spijkerbroek</i>

Kings of Indigo, KOI spijkerbroeken bij Men at Work: gemaakt van organisch katoen, mensvriendelijk geproduceerd en binnenzak gemaakt van gerecyclede oude gevangenskleding en fair trade. Rankabrand B.

Nudie jeans&co spijkerbroeken bij Men at Work: ecologisch en goede arbeidsomstandigheden. Rankabrand B.

*Wil je fair trade kleding dragen, die mensvriendelijk, diervriendelijk en milieuvriendelijk geproduceerd is. Kijk dan op Rankabrand.nl, milieucentraal.nl, Fairwear.org, schonekleren.nl. In Utrecht, Driebergen en Amersfoort zijn ook winkels met fair trade aanbod. Of online: watmooi.nl, www.re-5.nl, nukuhiva.nl, www.susenso.nl, www.degroeneknoop.nl, www.waschbaer.nl, enz. Er zijn ook goed merken via grote webshops te verkrijgen, zie rankabrand.nl
Vraag ernaar in de winkels van Zeist.*

Mens en milieuvriendelijk volgens eigen website.

Diverse merken melden niets over milieu en mensvriendelijkheid op hun site. Merken die dat wel doen zijn vaak goed op weg. Ook in de winkels is goed te merken of de verkopers goed op de hoogte zijn, dan krijg je een genuanceerd voorzichtig antwoord. Als er te snel gezegd wordt dat het wel goed zit, blijkt dat niet te kloppen. Vaak wordt het langdurig goed blijven van een artikel, de kwaliteit van het maakproces of het gemaakt zijn van natuurlijke materialen verward met milieuvriendelijk. Juist gewone (niet eco) katoen is zeer milieubelastend en aan wol van o.a. merinosschape kleeft veel dierenleed, door mulesing= onverdoofd zeer pijnlijk wegsnijden van huid. Er zijn winkels die mulesingvrije wol gebruiken. Geproduceerd in Europa heeft de voorkeur. De productieketen in Europa is beter te controleren en CO2 vriendelijker. Echter ook in Europese landen zijn fabrieken waar mensonwaardige lonen en arbeidstijden gehanteerd worden.

Winkels, die merken verkopen die volgens eigen website mens en milieuvriendelijk (fair trade) zijn.

<i>Merk</i>	<i>Winkel</i>	<i>Soort kleding</i>
<i>Langerchen</i>	<i>Charm</i>	<i>Jas</i>
<i>Lanius</i>	<i>Charm</i>	<i>Spijkerbroek</i>
<i>Eagle and Browm</i>	<i>Duetz</i>	<i>Mannenkleding</i>
<i>Froy&dind</i>	<i>Wai Wurry</i>	<i>Jurk, rok</i>
<i>Noterman detox</i>	<i>Stolkman</i>	<i>Spijkerbroek</i>
<i>Roy Robson</i>	<i>Stolkman</i>	<i>Mannenkleding</i>
<i>Päälä</i>	<i>Marimekko</i>	<i>T-shirts</i>
<i>Joha</i>	<i>Rozemarijn</i>	<i>Ondergoed</i>

<i>Hocosa</i>	<i>Rozemarijn</i>	<i>Ondergoed</i>
<i>Disana</i>	<i>Rozemarijn</i>	<i>Kinderkleding</i>
<i>Lilano</i>	<i>Rozemarijn</i>	<i>Kinderkleding</i>

Langerchen is fair volgens website: 85 mensen in dienst in eigen bedrijf, goede arbeidsomstandigheden, milieuvriendelijk, hoge kwaliteit, op lang meegaan gemaakt, ecologisch GOTS, duurzame stoffen. Wol is eco-wol die is diervriendelijke en mulesingvrij. Charm heeft een jas van Langerchen. Duits merk.

Lanius produceert een totaal collectie= jasjes, blouse, broek enz. Biologisch en fair. Website bevestigt dat. Charm heeft één spijkerbroek van Lanius in de winkel. Duits merk.

Eagle and Brown mannenkleding bij Duetz: ILO-normen= goede sociale omstandigheden, CO2 neutraal= CO2 compensatie via trees for travel. Duurzame materialen = recyclebare stofsamenstelling. Kaartje in kleding waarin aangegeven staat op welke punten ze fair zijn.

Froy&dind bij Wai Wurry Belgisch fair trade merk volgens website: biologisch GOTS en faire lonen, katoen uit Turkije en daar in elkaar gezet. Ook bamboevezels

Noterman detox spijkerbroek bij Stolkman. 3000 liter minder water per broek. 80% minder water, 80% minder energieverbruik en 80% minder chemicaliën dan in traditionele proces (eigen website_ <https://www.ateliernoterman.com/movies>)

Roy Robson kleding bij Stolkman: Ecologisch, geringe CO2 uitstoot want de grondstoffen komen uit Europa, 90 % materialen uit Europa, 10 % China, Europees gemaakt, eerlijke lonen, ook controle in China. Grondstoffen van ecologisch gecertificeerde bedrijven, geen schadelijke AZO kleurstoffen. Volgens eigen website.

Päälä T-shirts bij Marimekko: bedrukte T-shirts van organic cotton. Nederlands merk. Biologisch met de hand gezeefdrukt in Amsterdam, meest milieuvriendelijke inkten op waterbasis worden gebruikt, Duurzame kledingstoffen, GOTS gecertificeerd biologisch katoen, bamboe, hennep, linnen, tencel, lyocell, modal en viscose. Lid van Fair Wear, hele productieproces in Amsterdam.

Joha ondergoed volwassenen en kinderen. De wol is mulesing free, EU ecolabel, animal welfare label, 350 werknemers in EU. Deens merk. Korte keten. Rozemarijn Niet GOTS gecertificeerd vanwege de kosten.

Hocosa ondergoed voor volwassenen en kinderen. Zwitserland is BEST- en GOTS-gecertificeerd. GOTS is gegarandeerd ecologisch. Lid van IVN-Duitsland (International Association Natural Textile Industry) en sinds 2001 lid van de Demeter Association, Zwitserland. IVN lid betekend: geen onherstelbare schade veroorzaken tijdens alle fasen, omvat oorsprong (winning van vezels) productie (spinnerijen, weverijen en uitrustingsbedrijven (apparatuur)) verwerking, textiel, vakhandel en winkels. Producten worden vervaardigd in Bedano (Lugano-Zwitserland) volgens de strengste milieu-eisen in Zwitserland. Bij Rozemarijn te koop

Disana kinderkleding is lid IVN -Duitsland. IVN lid betekend: geen onherstelbare schade veroorzaken tijdens alle fasen, omvat oorsprong (winning van vezels) productie (spinnerijen, weverijen en uitrustingsbedrijven (apparatuur)) verwerking, textiel, vakhandel en winkels. Ecologisch gecertificeerd BEST en GOTS. GOTS is gegarandeerd ecologisch. Bij Rozemarijn te koop.

Lilano Duitsland, kinderkleding mulesingvrije wol, lid IVN. Niet Gots gecertificeerd vanwege de hoge kosten om een certificering te krijgen, is een te klein merk. IVN lid betekend: geen onherstelbare schade veroorzaken tijdens alle fasen, omvat oorsprong (winning van vezels) productie (spinnerijen, weverijen en uitrustingsbedrijven (apparatuur) verwerking, textiel, vakhandel en winkels. Bij Rozemarijn te koop.

Ecologische katoen

Dit zijn de winkels die merken verkopen die gemaakt zijn van (een gedeelte) ecologisch katoen. De GOTS norm is de beste kwalificatie voor ecologisch katoen. Dit zegt nog niets over milieuvriendelijk verven, CO₂ neutraal zijn, leefbare lonen, geen kinderarbeid enz.

De katoenindustrie is een van de meest (water)vervuilende industrieën. Er worden zwaar giftige pesticiden gebruikt (niet bij eco katoen) Katoen moet worden gebleekt (met gifstoffen) en geleverd. Arbeiders worden ziek van de chemicaliën. Per draad schijnt er minder verf en water nodig te zijn, toch wordt vaak het gehele kledingstuk geleverd i.p.v. de draad.

De kledingindustrie is op de olie-industrie na de meest vervuilende industrie ter wereld.

Winkels waar kleding(merken) van ecologisch katoen worden verkocht (deel van het assortiment)

<i>Merk</i>	<i>Winkel</i>	<i>Soort kleding</i>
<i>Den Ham Candiani lijn</i>	<i>Garage</i>	<i>Spijkerbroek</i>
<i>Organic Hema</i>	<i>Hema</i>	<i>T-shirts</i>
<i>Closed broeken</i>	<i>Evelyn& Vera women</i>	<i>Denimbroeken</i>
<i>Bio katoen</i>	<i>C&A</i>	<i>Allerlei kleding</i>
<i>Nina von C eco</i>	<i>Anna van Dorp</i>	<i>Nachthemdjjes</i>
<i>Anita met oeko-tex keurmerk</i>	<i>Anna van Dorp</i>	<i>Bh</i>
<i>Conscious</i>	<i>H&M</i>	

Den ham spijkerbroek te koop bij de Garage in de speciale Candiani lijn waarin gebruik gemaakt wordt van ecologisch Italiaanse katoen, waarbij geen pesticiden worden gebruikt. Minder water gebruikt om wassingen te produceren. Website Candiani is organic en Den Ham heeft reparatie artiest, op site vintage broeken, hergebruik en opknappen oude broeken, kunnen ingeleverd worden.

<https://www.denhamthejeanmaker.com/virgintovintage/> Den Ham heeft E ranking bij Rankabrand want communiceert niet over arbeidsomstandigheden en milieubelasting

Conscious van H&M (gedeeltelijk) bio katoen

Organic en duurzame T-shirts volgens GOTS en OCS normen: HEMA

Closed broeken bij Evelyn& Vera women o.a. in Hamburg en Italië gemaakt. Milieuvriendelijke kleurstoffen. Candiani Italiaans katoen, GOTS, organic, ecologische finishing technieken, minder water, recyclen. Denim goed. Handgemaakt in Italië, door familie. Alleen denim broeken van Closed zijn ecologisch, de rest van het merk niet.

C&A heeft diverse artikelen van bio katoen.

Nina von C eco nachthemdjies bij Anna van Dorp. Duits merk, CO2 vriendelijk volgens eigen website

Anita bh met oeko-tex keurmerk = zonder schadelijke stoffen geproduceerd. Bij Anna van Dorp. Eigen fabrieken, familiebedrijf (wel in Azië) op website, niets over milieu.

Recycle en cradle to cradle

Omdat het maken van kleding zoveel milieuschade berokkend en omdat er veel textiel nog niet recyclebaar is vanwege de samenstelling en dus als afval verbrand wordt is het beter je kleding zo lang mogelijk te dragen, te repareren of tweedehands kleding te kopen.

In Zeist kun je vintage kleding en schoenen kopen bij o.a.:

<i>Merk</i>	<i>winkel</i>	<i>Soort kleding</i>
<i>Refurbished Sendra</i>	<i>Wai Wurrie</i>	<i>Laarzen</i>
	<i>Second Life</i>	<i>Dameskleding</i>
	<i>Bengels</i>	<i>Kinderkleding</i>
	<i>Charm</i>	<i>Dameskleding</i>

Wai Wurrie heeft Refurbished = opgeknapte gebruikte handgemaakte laarzen van Sendra (uit Spanje). Koopt Wai Wurrie in. Laarzen worden gereinigd, ontsmet en opgeknapt en verkocht in de winkel.

Second life verkopen bijna nieuwe kleding. Er hangt kwaliteitskleding en er is veel aanbod.

Bengels tweedehands kinderkleding

Charm heeft eigen vintage afdeling waarin tweedehands kleding verkocht wordt, deel van de verkoopprijs krijgt verkoper als cadeaubon.

Claudia Strater: Schone draagbare vintage kleding kan ingeleverd worden en wordt weer in hun winkel in Amsterdam verkocht, het geld wat het opbrengt wordt geschonken aan een goed doel. Restwaarde van kleding krijg je fashion points. (Nu even niet want winkel in Amsterdam is dicht)

Verkopen (verkochten) **kleding van gerecyclede petflessen** (plastic);

Anna van Toor, Claudia Strater, Charm, C&A,

Oude kleding kun je inleveren en wordt weer gerecycled bij:

H& M: Wij hergebruiken en recyclen alles, zodat oud weer nieuw wordt. Lever je oude kleding en huishoudtextiel bij ons in en je krijgt 15% korting op een artikel naar keuze.

C&A: Kleding kun je inleveren, 15 % korting op nieuwe kleding. De ingeleverde kleding wordt gerecycled. Cradle to cradle. Hebben bodywarmers van gerecycled plastic flessen. Dames jas van gerecycled katoen

Anna van dorp: Zamelen een keer per jaar bh's in die dan een nieuwe kans krijgen in Roemenië

Aandacht voor mensvriendelijkheid:

Er zijn maar een paar merken en winkels die actief inspanning leveren om de arbeidsomstandigheden te verbeteren. De meeste contracten en convenanten bestaan voornamelijk uit (redelijk vrijblijvende) richtlijnen.

Volgens de internationale normen door VN opgesteld (ILO), zijn er 8 punten die aandacht behoeven:

1. Geen gedwongen arbeid
2. Geen discriminatie
3. Geen kinderarbeid
4. Vrijheid van vakvereniging
5. Leefbaar loon
6. Geen buitensporig overwerk
7. Gezonde en veilige werkplek
8. Wettig arbeidscontract

Er zijn merken die zich vrijwillig hebben aangesloten bij de Fair Wear Foundation. Dat is een onafhankelijke organisatie een multistakeholder initiatief, dat o.a. naaiateliers controleert op de 8 internationaal afgesproken normen. Mochten die niet nageleefd worden dan wordt dat aan de opdrachtgever gemeld. Er worden trainingen gegeven. En de opdrachtgever gaat met lokale ateliers en productiemangers te praten over verbeteringen. De controles zijn meerdere keren per jaar. De aangeslotenen zetten zich actief in om de arbeidsomstandigheden onafhankelijk te laten controleren en te verbeteren, zij dragen een deel van de omzet af aan de Fair wear Foundation.

Er zijn ook bedrijven die het covenant duurzame kleding en textiel ondertekend hebben, waarin de intentie staan de arbeidsomstandigheden in naaiateliers verbeteren en milieu impact beperken.

Dus de aangesloten bedrijven zijn nog niet mens en milieuvriendelijk, fairtrade, maar wel goed op weg. De meerderheid aan merken en bedrijven doet nauwelijks iets.

Winkels in Zeist die zich actief inzetten voor verbetering:

Anna van Toor: aangesloten bij Fair Wear Foundation en covenant duurzame kleding

Claudia Strater: aangesloten bij Fair Wear Foundation en covenant duurzame kleding

Verkoopt u mens en of milieuvriendelijke kleding en staat u hier niet vermeld, geef het dan aan ons door.